

Digitalizazio eredu askatzaile bat beharko dugu

**BEÑAT IRASUEGI
IBARRA**
KOOPERATIBISTA

Teknologia numerikoen garapenak jendartearen emantzipazioa lortzeko tresnak eskaini beharko lizkiguke; baina badakigu ez dela horrela izango, badakigu eta korporazio digitalek tresna erabilienak datuen, eta ondorioz kapitalaren, metaketarako erabiliko dituztela.

Jendartean zabaltzen ari da gure bizitzaren digitalizazioaren inguruko sentipen deserosoa, ez aski kritikoa, baina gero eta gehiago entzuten dut egunerokoan nabaritzen ditugun inertziak ez direla onak. Pertzepzio horretan lagunduko zuten pandemiak behartuta hartu ditugun ohitura numeriko berriek, lehenagotik zegoen arrakala digitala sakondu dutenak, edo egunetik egunera ulergaitzagoa egiten den hezkuntzaren digitalizazio korporatiboaz konturatzeak, ikasle eta irakasleen gaitasunak Google eta Microsoften beharren baitan garatzen dituenak. Zerikusia izango du seguruena burokrazia digitalaren garapenak –ustez laguntzera datozen Ticket Bai, fakturazio eta sinadura digitalek–, negozio txiki eta langile askoren egunerokoa zaildu dutela ikusteak, tokiko enpresa txikien bideragarritasuna ere kolokan jarritz.

Jakin badakigu datuen pilaketa mugagabearen oinarritutako digitalizazioa

ez dela jasangarria, hodeiak ere energia eta metal urrien kontsumo geroz eta handiagoa egiten duela, eta horregatik gaur egungo ereduak muga fisikoa duela. Baina beste arlo batzuetan egin bezala, zergatik ez dugu gure eguneroko digitala politizatzen? Digitalizazio eredu askatzaile bat garatu beharko dugu, egunerokoan eta pazientzia estrategikoz, ikuspegia politizatuz eta tresnak sortuz.

Zorionez behar horrek martxan harapatuko gaitu, digitalizazio eredu etiko eta burujabe baterako antolaketa, tresna eta praktika sorta zabala baitugu gure inguruan. Bidearen zati handia egin dezakegu antolaketarako EH Digitala, TEKS elkarte kooperatiboa edo Hezkuntzan Libreza bezalako egitasmoei; hezkuntzarako Digital Democratic eta Txikilinux bezalako proiektuekin; edo egunerokorako erabili ditzakegun, Odoo, Nextcloud, Wordpress, Linux, Firefox eta beste ehunka tresna librerekin.

Tresna eta egitasmo gehiago sortu beharko ditugu, baina bestelako digitalizazio eredu baten asmoa garatzen badugu, etikoa eta burujabea, izan dadila harremanak lantzeko, zaintza lanak banatzeko, komunitatea indartzeko eta gozamenerako denbora libre irabazteko. ●

Aitzakia

ITXARO BORDA
IDAZLEA

Europa mailan, gobernuek ez dituzte min egin lezaketen neurriak hartzen, bereziki aldaketa klimatikoaren alorrean, jende xeheak, behartsuak, klase ertain apaletako bozkatzailak xifritzeko beldurrez. Hori diote behintzat, halako paternalismo airea bekorian. Egia da behin hasi zirela karbono-tasarekin eta biribil-guneak sutu zitzaizkiela, Frantzian. Adibidez. Labe gaina hunkitzen duen haurrak ez du gehiago eskurik bertara hurbiltzen: ikasia du. Politikariek halaber.

Batak bestea sustatzen du eta alde-rantziz. Multinazionalen geldotasuna

justifikatzen du *statu quo* horrek. Beraien direlako mundu honen beroketa larriaren errudun nagusiak, nahiz eta karia horretara, boteretsuen diskurtso orokorrak herritar arruntak dituen bekatoros gisa seinalatzen, eta horien bizkar uzten den egoeraren aldatzeko betekizuna. Diru gutxi dutenek ez dute autorik, ez dute hegazkin ibilaldi askorik egiten, ez dute janari soberarik botatzeko... Iragarriko lirakeen murrizketa drastikoek sosdunak litzukete ondorioz hertsiki gatzigatuko.

Aitzakiak baztertzen ez badira, laster, ipurdia lastoz geratuko gara. ●